ולומדים בגזרה שוה, מַה לְּהַלָּן בפר כהן משיח שריפתו עַל יְדֵי נִיתּוּחַ האיברים וְלֹא עַל יְדֵי הֶפְשֵׁט העור, אַף כָּאן בפר ושעיר יום הכיפורים שריפתם עַל יְדֵי נִיתּוּחַ וְלֹא עַל יְדֵי הֶפְשֵׁט.

מבררת הגמרא: וְהָתָם – בפר כהן משיח עצמו, מְנָא לָן – מנין לנו שצריך השורף לנתח את איבריו, ומנין לנו שאסור לו להפשיט את העור. משיבה הגמרא: דְּתַנְיָא בברייתא, נאמר לגבי פר כהן משיח (ויקרא ד יא–יב) 'וְאֶת עוֹר הַפָּר וְאֶת כָּל בְּשָׂרוֹ עַל רֹאשׁוֹ וְעַל כְּרָעָיו וְקִרְבּוֹ וּפִרְשׁוֹ, וְהוֹצִיא אֶת כָּל הַפָּר' וגו', מְלַמֵּד שֶׁמּוֹצִיאוֹ [–את הפר] שָׁלֵם עם כל איבריו. שואלת הברייתא: אם כן יָכוֹל אני לומר שיִשְׂרְפֶנּוּ שָׁלֵם ולא ינתחו כלל. משיבה הברייתא: נֶאֱמַר כָּאן בפר כהן משיח 'רֹאשׁוֹ וּכְרָעָיו' בפסוק (שם) 'עַל רֹאשׁוֹ וְעַל כְּרָעָיו', וְנֶאֱמַר לְהַלָּן לגבי הקטרת עולה על המזבח 'רֹאשׁ' וּ'כְרָעַיִם' בפסוק (ויקרא א ח) 'וְעָרְכוּ בְּנֵי אַהֲרֹן וגו' אֶת הָרֹאשׁ' ובפסוק (שם יג) 'וְהַקֶּרֶב וְהַכְּרָעַיִם יִרְחַץ בַּמָּיִם', ולומדים בגזירה שוה, מַה לְּהַלָּן בעולה, מקטירה עַל יְדֵי נִיתּוּחַ, שהרי נאמר בה (ויקרא א ו) 'וְנִתַּח אֹתָהּ לִנְתָחֶיהָ', אַף כָּאן בפר כהן משיח מקטירו עַל יְדֵי נִיתּוּחַ. שואלת הברייתא, אִי – אם כן נלמד גם מַה לְּהַלָּן בעולה, מקטיר איבריה עַל יְדֵי הֶפְשֵׁט העור, שהרי נאמר בה (שם) 'וְהִפְשִׁיט אֶת הָעוֹלָה', אַף כָּאן בפר כהן משיח יקטיר איבריו עַל יְדֵי הֶפְשֵׁט העור. משיבה הברייתא, תַּלְמוּד לוֹמַר בפר כהן משיח (שם ד יא) 'וְקִרְבּוֹ וּפִרְשׁוֹ', ללמד שאין מפשיטים את העור של פר כהן משיח בשריפתו.

מבררת הגמרא: מַאי תַּלְמוּדָא – כיצד לומדים מ'וקרבו ופרשו' שאין להפשיט את העור. אָמַר רַב פָּפָּא, נאמר (שם) 'וְאֶת עוֹר הַפָּר וְאֶת כָּל בְּשָׂרוֹ וגו' וְקִרְבּוֹ וּפִרְשׁוֹ', ולומדים כֶּשֶׁפִּרְשׁוֹ – הרעי שלו מכוסה בְּקִרְבּוֹ – בכריסו, שאין דרך ארץ להוציא את הפרש בשהוא מגולה, כָּךְ גם כְּשֶׁרוֹ יהיה מכוסה בְּעוֹרוֹ ולא יפשיטנו. ומיד אחר כך הוסיפה התורה להקיש הוצאת הפר לשריפתו, שנאמר (שם יב) 'וְהוֹצִיא אֶת כָּל הַפָּר וגו' וְשָׂרַף אוֹתוֹ', ללמדנו שגם בשריפה לא יפשיט את העור.

שנינו במשנה: מֵאֵימָתַי מְטַמְּאִין בְּגָדִים, משיצאו חוץ לחומת העזרה. רבי שמעון אומר, משיצית האור ברובן. הגמרא מביאה ברייתא המבארת את טעמו של תנא קמא: תָּנוּ רַבָּנָן, נאמר בתורה לגבי פר ושעיר של יום הכיפורים (ויקרא טז כז) 'וְיֹצִיא אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרְפוּ', ומשמע שמקום שריפתם הוא מיד כשיצאו מחוץ למחנה אחד, ומקשה הברייתא, לְהַלָּן לגבי פר העדה ופר כהן משיח, אַתָּה נוֹתֵן לָהֶם – אתה מצריך לשרפם מחוץ לְשָׁלֹשׁ מַחֲנוֹת, וְאילו כָּאן בפר ושעיר של יום הכפורים אַתָּה נוֹתֵן לָהֶם – מצריך לשרפם מחוץ לְמַחֲנֶה אַחַת בלבד, וכי אפשר לומר כך, והרי פר ושעיר של יום הכיפורים גם הם מחטאות הפנימיות כמו פר כהן משיח ופר העדה, והתורה הקישה אותם ללמוד זה מזה. מתרצת הברייתא, אכן שריפת הפר והשעיר היא מחוץ לשלוש מחנות, אלא אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר בפר ושעיר של יום הכיפורים 'מִחוּץ לַמַּחֲנֶה' שמשמעו מחנה אחד, לוֹמַר לְךָ שֶׁיָּצָא הבשר מחוץ לְמַחֲנֶה אַחַת מיד מְטַמְּאִים בְּגָדִים, ו'מחוץ למחנה' נאמר לענין הפסוק שלאחר מכן 'וְהַשּׂוֹרֵף אוֹתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו'.

הגמרא מבררת את מקור הדין שמקום שריפת פר כהן משיח הוא מחוץ לשלוש מחנות. שואלת הגמרא: וְהָתָם – שם, בפר כהן משיח מְנָא לָן – מנין לנו ששריפתו מחוץ לשלוש מחנות. משיבה הגמרא: דְּתַנְיָא בברייתא, נאמר לגבי פר כהן משיח (ויקרא ד יב) 'וְהוֹצִיא אֶת כָּל הַפָּר אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה', וכוונת התורה שיוציאו מחוץ לְשָׁלֹשׁ מַחֲנוֹת. שואלת הברייתא: אַתָּה אוֹמֵר שיוציאו מחוץ לְשָׁלֹשׁ מַחֲנוֹת, אוֹ אֵינוֹ – שמא אין הכוונה אֶלָּא שיוציאו מחוץ לְמַחֲנֶה אַחַת בלבד, כמשמעות הפסוק. משיבה הברייתא: כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר בְּפַר הָעֲדָה (שם כא) 'וְהוֹצִיא אֶת הַפָּר אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה', שֶׁאֵין צריך אֶת הַפָּר אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה, שֶׁהֲרֵי כְּבָר נֶאֱמַר בו 'וְשָׂרַף אוֹתוֹ כַּאֲשֶׁר שָׂרַף אֶת הַפָּר הָרִאשׁוֹן', היינו שישרוף את פר העדה כשריפת פר כהן משיח שפרשתו נאמרה קודם לכן, וּמַה תַּלְמוּד לוֹמַר הריבוי 'אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה', אם אינו ענין ללמדך הוצאת מחנה אחת, תנהו ענין לִיתֵּן לוֹ – להצריך שיוציא את פר העדה מחוץ למַחֲנֶה שְׁנִיָּה, ומההיקש לומדים שגם פר כהן משיח מוציאו מחוץ למחנה שניה, וְכֶשֶּׁהוּא אוֹמֵר 'מחוץ לַמַּחֲנֶה' (שם ו ד) בְּהוצאת הַדֶּשֶׁן, שֶׁאֵין תַּלְמוּד לוֹמַר – שאין צריך לכתוב כן שֶׁהֲרֵי כְּבָר נֶאֱמַר בפר כהן משיח שישרפנו 'אֶל שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן', וכיון שנאמר שם שמוציאו מחוץ למחנה, הרי למדנו שמקום שריפתו מחוץ למחנה הוא במקום הוצאת הדשן, אלא תֵּן לוֹ – תן ריבוי זה ללמוד ממנו לפר כהן משיח, שיוציא לשרפו מחוץ לַמַּחֲנֶה שְׁלִישִׁית.

הגמרא דנה בשיטת רבי שמעון שהשורף את הפר והשעיר מטמא בגדיו משיצית האור ברובן. שואלת הגמרא: וְרַבִּי שִׁמְעוֹן, הַאי [–הפסוק] 'מִחוּץ לַמַּחֲנֶה' שכתוב ביום הכיפורים שממנו למדו חכמים שבהוצאה מחוץ למחנה אחד מטמא בגדים, מַאי עָבִיד לֵיהּ – מה יעשה עם הדרשה הזו. משיבה הגמרא: מִיבָּעֵי לֵיהּ – הפסוק נצרך לו לִכְדְרַבִּי נָתָן בברייתא, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, נֶאֱמַר כָּאן בפר יום הכיפורים 'מִחוּץ לַמַּחֲנֶה', וְנֶאֱמַר לְהַלָּן לגבי מעשה פרה אדומה (במדבר יט ג) 'מִחוּץ לַמַּחֲנֶה', ללמד בגזירה שוה מַה כָּאן בפר יום הכיפורים מוציאו לשרפו מחוץ לְשָׁלֹשׁ מַחֲנוֹת, ובנדרש לעיל מפר העלם דבר, אַף לְהַלָּן – שחיטת פרה אדומה תיעשה מחוץ לְשָׁלֹשׁ מַחֲנוֹת, וּמַה לְּהַלָּן בפרה אדומה מלאכתה נעשית בְּמִזְרָחָהּ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם, כנדרש מהפסוק (שם ד) 'וְהִזָּה אֶל נוֹכַח פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד', שצריך שיעמוד הכהן המזה בצד מזרח של ירושלים ויכוין פניו למערב לכיוון פתח ההיכל שהוא בצד מערב שלו ופתוח למזרח, ונמצא שעומד מול ההיכל, אַף כָּאן בפר יום הכיפורים מקום שריפתו הוא בְּמִזְרָחָהּ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם.

שואלת הגמרא: וְלִפְי רַבָּנָן שלמדו שהפסוק 'מחוץ למחנה' שנאמר בפר יום הכיפורים בא ללמד שבגדי השורף נטמאים מיד כשיצא מחוץ למחנה אחד, ואינו מיותר ללמוד גזירה שוה מפרה אדומה, הֵיכָא שָׂרִיף לְהוּ – באיזה צד של ירושלים היה מקום שריפת הפר והשעיר [ושאר חטאות הפנימיות]. משיבה הגמרא: כִּדְרַבִּי נָתָן בברייתא, אותן חטאות הפנימיות שדינם להישרף מחוץ לשלוש מחנות, הֵיכָן נִשְׂרְפִין,

לְצָפוֹנָה שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם, כשאר כל מעשי חטאת שנעשים בצפון, וְחוּץ לְשָׁלֹשׁ מַחֲנוֹת, כנדרש לעיל מריבוי התורה שלש פעמים 'מחוץ למחנה'. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, אֲבִית הַדֶּשֶׁן נִשְׂרָפִין, כלומר כיון שנאמר בתורה לגבי פר כהן משיח (ויקרא ד יב) 'עַל שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן יִשָּׂרֵף', אנו למדים שקודם שריפת הפר צריך להביא דשן מהמזבח למקום השריפה, כדי שיהיה נקרא 'מקום שפך הדשן'.

מדברי הברייתא משמע שדווקא רבי יוסי מצריך ששריפת הפרים צריכה להיות במקום שהיה בו כבר דשן המזבח, ומשמע שתנא קמא סובר שאין צריך להקדים את דשן המזבח לשריפת הפרים. הגמרא מבררת מיהו תנא קמא: אָמַר רָבָא, מַאן תְּנָא דְּפְלִיג עֲלֵיהּ דְּרַבִּי יוֹסֵי – מיהו התנא קמא שחולק על רבי יוסי, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב הוּא, דְּתַנְיָא בברייתא, נאמר לגבי שריפת פר כהן משיח (שם) 'אֶל שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן יִשָּׂרֵף', ללמד שֶׁיְּהֵא לְשָׁם דֶּשֶׁן קודם שישרוף שם את בשר הפר, וכדעת רבי יוסי. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר, אין צריך שיהיה שם דשן קודם השריפה, אלא הפסוק בא ללמד שֶׁיְּהֵא מְקוֹמוֹ מְשׁוּפָּךְ – מדרון משופע, שכשיתנו שם דשן יהיה הדשן משתפך בו. אָמַר לֵיהּ אַבָּיֵי לרבא, מנין לך שרבי אליעזר בן יעקב חולק על רבי יוסי, וְדִילְמָא בְּמְקוֹמוֹ מְשׁוּפָּךְ הוּא דְּפְלִיגִי – שמא נחלקו רק האם צריך שיהיה מקום השריפה משופע במדרון, אבל גם רבי אליעזר בן יעקב מודה שצריך להביא דשן לאותו מקום קודם ששורף בו את הפר.

הגמרא מביאה ברייתא בענין טומאת בגדים למתעסק בשריפת הפר והשעיר: תָּנוּ רַבָּנָן, נאמר לגבי שריפת פר ושעיר יום הכפורים (ויקרא טז כח) 'וְהַשֹּׂרֵף אוֹתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו', ולומדים מהמילה 'אותם' שדווקא הַשּׁוֹרֵף – המתעסק בשריפת גופם מְטַמֵּא בְּגָדִים, וְלֹא הַמְצִית אֶת הָאוּר – האש, וְלֹא הַמְסַדֵּר אֶת העצים או האיברים על גבי הַמַּעֲרָכָה, שאינם מתעסקים בשריפת גופם ממש. ומבארת הברייתא, וְאִי זֶהוּ הַשּׁוֹרֵף, זֶה הַמְסַיֵּעַ בהיפוך האיברים לכאן ולכאן ובהגדלת האש בְּשָׁעַת שְׂרֵיפָה. שואלת הברייתא: יָכוֹל [–אולי] אַף מְשַׁנְּעָשׂוּ בשר הפר והשעיר אֵפֶר, יהיו מְטַמְּאִין בְּגָדִים של המסייע בשריפתם, ואם יהפך בהם עתה מי שלא התעסק בהם עד עתה, יטמאו בגדיו. משיבה הברייתא: תַּלְמוּד לוֹמַר 'אֹתָם', למעט שדווקא השורף אוֹתָם – את בשר הפר והשעיר כשהם בעין, הם מְטַמְּאִין בְּגָדִים, וְלֹא מְשַׁנְּעָשׂוּ אֵפֶר מְטַמְּאִין בְּגָדִים, כיון שהמהפך באפר אינו נחשב מתעסק בשריפת בשר. רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, לומדים זאת מ'הַפָּר', שדווקא השורף כשעדיין ניכר בו צורת 'פר' מְטַמֵּא בגדים, אבל לאחר שניתַּךְ הַכָּשָׂר ובטל ממנו מראיתו אֵינוֹ מְטַמֵּא בְּגָדִים. מברירת הגמרא: מַאי בֵּינַיְיהוּ – מה החילוק בין שני הלימודים. משיבה הגמרא: אִיכָּא בֵּינַיְיהוּ דְּשַׁוְיוּהּ חֲרוֹכָא – החילוק ביניהם הוא כשמסייע בשריפה לאחר שנחרך הבשר ועדיין לא נעשה אפר, שלתנא קמא הוא מטמא בגדים כיון שעדיין נחשב ששורף 'אותם', ולרבי אלעזר ברבי שמעון אינו מטמא בגדים כיון שכשנחרך אינו נקרא עוד 'פר'.

משנה

אין הכהן הגדול רשאי להמשיך בעבודת יום הכיפורים עד שיגיע השעיר למדבר, שנאמר (ויקרא טז כב) 'וְשִׁלַּח אֶת הַשָּׂעִיר בַּמִּדְבָּר', ורק אחר כך (שם כה) 'וְאֵת חֵלֶב הַחַטָּאת יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה', והיו צריכים להודיע לכהן הגדול כשהשעיר הגיע למדבר. המשנה מביאה מחלוקת תנאים כיצד ידעו בירושלים שהגיע השעיר למדבר: אָמְרוּ לוֹ לְכֹהֵן גָּדוֹל הַגִּיעַ שָׂעִיר לַמִּדְבָּר, ואז ממשיך בסדר עבודת היום בקריאת הפרשה ועשיית הקרבנות. וּמַנַּיִן הָיוּ יוֹדְעִין בירושלים כְּשֶׁהַגִּיעַ הַשָּׂעִיר לַמִּדְבָּר, דִּיְרָכָאוֹת הָיוּ עוֹשִׂין – בני אדם היו עומדים כשומרים בין ירושלים לצוק, וּמְנִיפִין בְּסוּדָרִין – כשהגיע השעיר למדבר היה השומר הסמוך לו מניף סודר, וחבירו הסמוך לו רואה ומניף לחבירו האחר, וכן הלאה עד שראה זה העומד סמוך לירושלים, וְכָךְ היו יוֹדְעִין שֶׁהַגִּיעַ הַשָּׂעִיר לַמִּדְבָּר.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מדוע הוצרכו לסימן זה של הסודרים, וַהֲלֹא סִימָן גָּדוֹל הָיָה לָהֶם, שהרי מִירוּשָׁלַיִם – מקום שילוח השעיר וְעַד בֵּית חִדּוּדוֹ – תחילת המדבר, יש מרחק שֶׁל שְׁמֹנֶה מִילִין, ובשהגיע השעיר לתחילת המדבר כבר התקיים (ויקרא טז כב) 'וְשִׁלַּח אוֹתוֹ בַּמִּדְבָּר' ויכול הכהן להמשיך בעבודתו, והיו הוֹלְכִין ללוות את המשלח מרחק מִיל, וְחוֹזְרִין מִיל לירושלים, ובזמן זה התרחק המשלח עם השעיר מיל נוסף, וְשׁוֹהִין כְּדֵי זמן הילוך מִיל, וְיוֹדְעִין לפי חישוב זה שֶׁהִגִּיעַ שָׂעִיר לַמִּדְבָּר.

רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר, וַהֲלֹא סִימָן אַחֵר הָיָה לָהֶם כדי לדעת שהגיע השעיר למדבר, שהרי לָשׁוֹן שֶׁל וְהוֹרִית – צמר סרוק ומשוך כמין לשון וצבעו אדום הָיָה קָשׁוּר עַל פִּתְחוֹ שֶׁל הֵיכָל, וּכְשֶׁהִגִּיעַ שָׂעִיר לַמִּדְבָּר הָיָה הַלָּשׁוֹן מַלְבִּין לסימן שנתכפרו עוונותיהם של ישראל, וכענין שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה א יח) 'אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ', וכך ידעו בבית המקדש מיד כשהגיע השעיר למדבר.

גמרא

הגמרא מבארת את שיטת רבי יהודה: אָמַר אַבָּיֵי, ממה שרבי יהודה נקט 'עד בית חידודו' ולא 'עד המדבר' שְׁמַע מִינָּהּ שִׁבְּית חִדּוּדוֹ בְּתחילת המִּדְבָּר קָיְימָא – הוא נמצא, וְהָא קָא מַשְׁמַע לָן דְּקָסָבַר רַבִּי יְהוּדָה שלא רק שאין צריך להמתין עד שיגיע השעיר לצוק, אלא גם אין צריך להמתין שיגיע לאמצע המדבר, אלא בֵּיוָן שֶׁהִגִּיעַ הַשָּׂעִיר לַמִּדְבָּר נַעֲשֵׂית מִצְוָתוֹ. הדרן עלך שני שעירי פרק שביעי - בא לו כהן גדול

משנה

המשנה ממשיכה בסדר יומו ועבודתו של כהן גדול ביום הכפורים. לאחר שמסר לשריפה את הפר והשעיר שעלה עליו הגורל לה', והשעיר שעלה עליו הגורל לעזאזל הגיע למדבר, המשיך הכהן גדול בעבודתו: בָּא לוֹ כֹּהֵן גָּדוֹל לעזרת נשים, כדי לִקְרוֹת בתורה את פרשת היום. אִם רָצָה לִקְרוֹת בִּכְתָבֵי בּוּץ – בגדי לבן שעדיין לבוש בהם מעבודת פנים שעבד, קוֹרֵא. וְאִם לָאו – אם אינו רוצה לקרוא בבגדי בוץ, קוֹרֵא בְּאַצְטְלִית [–מין חלוק] לָבָן מְשֻׁלָּשׁ. חַזַּן הַכְּנֶסֶת – השמש, נוֹטֵל סֵפֶר תּוֹרָה וְנוֹתְנוֹ לְרֹאשׁ הַכְּנֶסֶת – הממונה על הנהגת הצבור בענייני התפילות, וְרֹאשׁ הַכְּנֶסֶת נוֹתְנוֹ לַסְּגָן של כהן גדול העומד לשרת תחתיו אם יארע בו פסול, וְהַסְּגָן נוֹתְנוֹ לְכֹהֵן גָּדוֹל, וְכֹהֵן גָּדוֹל עוֹמֵד – נעמד ומְקַבֵּל את הספר, וְקוֹרֵא בו את סדר עבודת יום הכיפורים הכתובה בפרשת 'אַחֲרֵי מוֹת' (ויקרא טז א–לד) וְאת ענייני יום הכפורים האמורים מפסוק 'אַךְ בֶּעָשׂוֹר' (ויקרא כג כז) ואילך. וְגוֹלֵל סֵפֶר תּוֹרָה וּמַנִּיחוֹ בְּחֵיקוֹ, וְאוֹמֵר לקהל שהתאסף שם לשמוע, יוֹתֵר מִמָּה שֶׁקָּרָאתִי לִפָּנֵיכֶם כָּתוּב כָּאן. כלומר, גם הקריאה שאקרא כעת בעל פה, כתובה בתורה. ופרשת 'וּבֶעָשׂוֹר' (במדבר כט ז) שֶׁבַּחוֹמֶשׁ הַפְקוּדִים, שם נאמרו מוספי יום הכפורים, קוֹרֵא בעל פֶּה. וּמְבָרֵךְ עָלֶיהָ – לאחר קריאתה, שְׁמוֹנָה בְּרָכוֹת. וזן, עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הָעֲבוֹדָה, וְעַל הַהוֹדָאָה, וְעַל מְחִילַת הָעָוֹן, וְעַל הַמִּקְדָּשׁ ברכה מיוחדת בִּפְנֵי עַצְמוֹ, וְעַל יִשְׂרָאֵל ברכה בִּפְנֵי עַצְמָן, וְעַל יְרוּשָׁלַיִם בִּפְנֵי עַצְמָהּ, וְעַל הַכֹּהֲנִים בִּפְנֵי עַצְמָן, וְעַל שְׁאָר הַתְּפִלָּה – שאר העניינים הנצרכים לישועת ישראל.

הֲרוֹאֶה כֹּהֵן גָּדוֹל כְּשֶׁהוּא קוֹרֵא ביום הכפורים, אֵינוֹ רוֹאֶה פַּר וְשָׂעִיר הַנִּשְׂרָפִין חוץ לירושלים. וְהָרוֹאֶה פַּר וְשָׂעִיר הַנִּשְׂרָפִין, אֵינוֹ רוֹאֶה כֹּהֵן גָּדוֹל כְּשֶׁהוּא קוֹרֵא. וְלֹא מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ רַשַּׁאי לראות את שתיהן, אֶלָּא שֶׁהָיְתָה דַּרְכּוֹ רְחוֹקָה מירושלים עד בית השריפה, וּמְלֹאכֶת שְׁנֵיהֶן שָׁוֶה כְּאַחַת – שתיהן נעשו באותה שעה, ואינו יכול לראות את שניהם.

גמרא

מדייקת הגמרא: מִדְּקָתָנֵי במשנה, שאם רוצה קורא בְּאַצְטְלִית לָבָן מְשֻׁלָּשׁ, ואינו צריך ללבוש בגדי כהונה, מִכְּלָל – משמע מזה דְּקִרְיָאָה של הפרשה ביום הכפורים לָאו עֲבוֹדָה הִיא. וְאַף על פי כן קָתָנֵי במשנה, שאִם רָצָה לִקְרוֹת בִּכְתָבֵי בּוּץ, שהם בגדי כהונה, קוֹרֵא, ואם כן שְׁמַעְתְּ מִינָּהּ שבִּכְתָבֵי כְּהוּנָּה נִיתְּנוּ לֵיהָנוֹת בָּהֶן – ניתן רשות

המשך בעמוד קעח

לידונות בהם שלא בשעת העבודה. דוחה הגמרא: דְּיִלְמָא, שֶׁאנִי קְרִיאָה דִּצְוֹרֶךְ עֲבוֹדָה הִיא – אף שאינה עבודה ממש, אך כיון שחייבים לעשותה לצורך המשך העבודה, הותר ללבוש בה בגדי כהונה, אבל שלא לצורך עבודה לא הותר.

הגמרא מביאה שכבר הסתפקו בני בית המדרש בדין זה: דְּאֵיבַּעְיָא לָן, האם בִּגְדֵי כְהוּנָּה נִיתְּנוּ לֵיהָנוֹת בָּהֶן שלא בשעת העבודה, אוֹ לֹא נִיתְּנוּ לֵיהָנוֹת בָּהֶן. הגמרא מביאה אפשרות לפשוט את הספק ממשנה (תמיד פ"א מ"א): תָּא שְׁמַע, לֹא הָיוּ הכהנים יְשָׁנִים בְּבִגְדֵי קוֹדֶשׁ. מדברי המשנה יש לדייק, שרק לְשֵׁנָה הוּא דְּלָא היו משתמשים בהם, מחשש שמא יפיח בהם וגאני הוא לבגדי קודש, תָּא מְיכַל – אבל לאכול אָכְלֵי בהם, משמע מכאן שבגדי כהונה ניתנו ליהנות בהם. דוחה הגמרא: דְּיִלְמָא בגדי כהונה לא ניתנו ליהנות בהן, וּשְׁאנֵי אֲכִילָה שהותר לאכול בהם משום דְּצוֹרֶךְ עֲבוֹדָה הִיא – אכילת הקרבן היא מצרכי העבודה, כי באכילת הכהנים מתכפרים הבעלים. כְּדְתָנְיָא, ממה שנאמר (שמות כט לג) 'וְאָכְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר כֻּפַּר בָּהֶם', מְלַמֵּד שֶׁהַכֹּהֲנִים אוֹכְלִים מהקרבן וּבְעָלִים מִתְכַּפְּרִין באכילתם.

אפשרות נוספת לפשוט את הספק מהמשנה: עוד יש לדייק מהמשנה, שֶׁשֵּׁינָה הוּא דְּלָא הותר בבגדי כהונה, תָּא הַלּוּכֵי – אבל ללכת בהם מְהַלְּכֵי, משמע שמותר ליהנות מבגדי כהונה. דוחה הגמרא: אכן כְּדִין הוּא דְּהַלּוּכֵי נַמִּי לֹא הותר בהם,